

Brüssel, 23. september 2026
(OR. en)

13528/26

COASI 180
ASIE 40
CFSP/PESC 1496
PE 107
WTO 104
COHOM 119
ECOFIN 1210
MACAO 1

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	JOIN(2026) 21 final
Teema:	ÜHISARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE Macau erihalduspiirkond: 2025. aasta aruanne

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument JOIN(2026) 21 final.

Lisatud: JOIN(2026) 21 final

EUROOPA
KOMISJON

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 22.9.2026
JOIN(2026) 21 final

ÜHISARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Macau erihalduspiirkond:

2025. aasta aruanne

ÜHISARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

MACAU ERIHALDUSPIIRKOND:

2025. AASTA ARUANNE

Kokkuvõte

Pärast Macau üleandmist Hiina Rahvavabariigile 1999. aastal on Euroopa Liit ja selle liikmesriigid tähelepanelikult jälginud Macau erihalduspiirkonna majanduslikku ja poliitilist arengut, mis lähtub põhimõttest „üks riik, kaks süsteemi“. EL toetab seda põhimõtet ja selle rakendamist kooskõlas Macau põhiseadusega, mille eesmärk on tagada, et elulaad, õigusriik ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitse Macaus püsib kuni 2049. aastani muutumatuna.

Kooskõlas 1999. aastal Euroopa Parlamendi ees võetud kohustusega esitavad komisjon ja kõrge esindaja / asepresident igal aastal aruande Macaus toimuva arengu kohta. Aastate jooksul on erilist tähelepanu pööratud põhimõtte „üks riik, kaks süsteemi“ rakendamisele Macau autonoomia suhtes, mis on sätestatud Macau põhiseaduses.

Käesolev 26. aruanne käsitleb 2025. aastat. Poliitilisest vaatenurgast jätkus sel aastal autonoomia ning selliste põhivabaduste ja -õiguste vähendamine, mida tuli kaitsta vähemalt 2049. aastani. Seda aastat iseloomustavad i) korraldati kaheksandad seadusandliku kogu valimised ja ii) toimus esimene vahistamine riikliku julgeoleku kaitse seaduse alusel.

ELi pressiesindaja esitas avalduse, mis hõlmas järgmist teemat:

- 2. august 2025 – pressiesindaja avaldus Au Kam Sani vahistamise kohta¹.

Macau SKP kasvas 2025. aastal eelmise aastaga võrreldes 4,7 %. Majandus kasvas kolmandat aastat järjest, kuid ei ole veel täielikult taastunud COVID-19 pandeemia eelsele tasemele. Majanduskasvu toetas Macausse reisivate turistide arvu suurenemine ja sellega seotud hasartmängutulu. Macau teatas 2025. aastal 40,1 miljonist külastajast. See on esimene kord pärast COVID-19 pandeemia lõppu, kui turistide arv ületas pandeemiaeelse taseme. Vaatamata turistide arvu suurenemisele ei taastunud hasartmängutulu siiski pandeemiaeelsele tasemele.

EL oli 2025. aastal Macau suuruselt teine kaubanduspartner – ELi arvele langes 26,0 % Macau kogukaubandusest ja kaubandusbilanss oli ELi kasuks. EL oli 2024. aastal Macau suuruselt kolmas välismaiste otseinvesteeringute allikas (viimased kättesaadavad andmed).

I. Poliitiline ja sotsiaalne areng

14. septembril toimusid kaheksandad seadusandliku kogu valimised. 14 seadusandjat valiti otse ja 12 kaudselt eri sotsiaalsektorite ühenduste poolt. 29. septembril nimetas erihalduspiirkonna juht Sam Hou Fai ametisse veel seitse seadusandjat. Seadusandliku kogu 33 liiget andsid ametivande 16. oktoobril.

¹ Pressiesindaja avaldus Au Kam Sani vahistamise kohta, 2. august juuni 2025 kättesaadav aadressil https://www.eeas.europa.eu/eeas/macao-statement-spokesperson-arrest-au-kam-san_en.

Otsevalitud valimisringkonnas oli valimisaktiivsus 53,35 %, kusjuures oma hääle andis 175 272 valijat. See oli kolmas madalaim valimisaktiivsuse määr alates üleandmisest 1999. aastal, hoolimata valitsuse ja eraettevõtjate pakutud stiimulitest hääletada. Ametisoleva veteranist seadusandja José Pereira Coutinho juhitud New Hope'i meeskond sai kõige rohkem hääli, saavutades rekordilise 43 361 hääle ehk ligikaudu veerandi antud häälest.

Kehtetute hääle arv oli rekordiliselt suur, ulatudes 13 040-ni. Ametiasutused võtsid vastu uue korra, millega keelati meediakanalitel osaleda istungil, kus uuriti kehtetuid hääletussedeleid. Protsessi pildistamine ja videole jäädvustamine ei olnud endiselt lubatud.

André Cheongist, kes varem töötas haldus- ja justiitsministrina, sai ametisse nimetatud seadusandja ning seadusandjad valisid ta 16. oktoobril ühehäälselt seadusandliku kogu esimeheks. Esimest korda ametis olev seadusandja, kes võttis endale juhtiva ametikoha, on Macau seadusandliku kogu ajaloos pretsedenditu.

Valimistele järgnes peamiste ametnike ümberpaigutamine. Cheongi õigusjärglane oli Wong Sio Chak, kes oli varem julgeolekuminister; Wong asendati endise peaprokuröri Chan Tsz Kingiga.

6. novembril teatas korruptsioonivastane komisjon, et ta edastas riigiprokuratuurile kaks seadusandliku kogu valimisprotsessist tulenevat juhtumit, sealhulgas väidetava valimiskorruptsiooni juhtumi, mille puhul kahtlusalune lubas sotsiaalmeediaplatformil hääletada sellise kandidaadi poolt, kes pakuks rahalist tasu.

Enne valimisi diskvalifitseeris 15. juulil toimunud seadusandliku kogu valimiste valimiskomisjon 12 kandidaati kahest valimisnimekirjast, viidates sellele, et nad ei austanud põhiseadust ja ei olnud Hiina Rahvavabariigi Macau erihalduspiirkonnale truud. Üks asjaomastest isikutest oli ametis olev seadusandja, kes oli läbinud sama poliitilise kontrolli 2021. aastal, kui ametivõimud esimest korda demokraatiameelsed kandidaadid valikumenetlusest välja arvasid. Otsust ei saanud edasi kaevata.

Komisjoni esimees selgitas samuti 15. juulil, et väljaarvamisotsus tehti linna riikliku julgeoleku kaitsmise komitee läbivaatamisarvamuste alusel, mida juhtis erihalduspiirkonna juht. Macau keskvalitsuse kontaktbüroo Mandri-Hiina ametnikud töötavad ka riiklikus julgeoleku kaitsmise komitees. Tänu sellele korrale saab keskvalitsus otseselt mõjutada Macau seadusandliku kogu valimisi.

15. juulil tehtud eraldi avalduses juhtis valitsus tähelepanu sellele, et kuigi kandidaadi puhul ei leitud, et ta oleks toime pannud midagi, mis „ei austa põhiseadust“ või „ei ole erihalduspiirkonnale truud“, arvatakse ta siiski valikumenetlusest välja selle tõttu, et ta on „abistanud teisi isikuid selliste toimingute tegemisel või hõlbustanud neil seda teha“, viidates 2024. aastal vastu võetud muudetud Macau erihalduspiirkonna seadusandliku kogu valimise seadusele.

Avalduses lisati, et seni, kuni leitakse, et valimisnimekirja kantud kandidaat „ei austa põhiseadust“ või „ei ole erihalduspiirkonnale truud“, kuna ta „ründab pahauskselt, laimab või solvab“ rahvakongressi ja selle alalise komitee seadusi ja otsuseid, ei saa samas nimekirjas olevaid teisi kandidaate, kes on nõustunud „selliselt kandidaadilt saadud toetusega valimiste eesmärgil“, pidada „põhiseadust austavaks“ ja „erihalduspiirkonnale truuks“.

18. juulil lükkas seadusandliku kogu valimiskomisjon tagasi edasikaebuse, mille oli esitanud Tim Wong Tak Loi ja tema valimisrühm Livelihood Power in Macao, kellel ei lubatud valimistel kandideerida. Komisjon tuletas meelde, et valimistel kandideerimise keeldu ei saa edasi kaevata. Siiski lepiti kokku, et kautsjon tagastatakse valimisrühmale.

Demokraatiameelne endine seadusandja Antonio Kuok Cheong Ng teatas 12. septembril oma sotsiaalmeedias eraldi, et ta oli saanud ametiasutuselt korralduse lahkuda Macaust kümneks päevaks, mis langes kokku valimisperioodiga.

Endine demokraatiameelne seadusandja Sunny Au vahistati 30. juulil Macau riiklikku julgeolekut käsitlevate õigusaktide alusel väidetava „salajase koostöö eest välismaiste jõududega“. See oli esimene kord, kui ametivõimud kohaldasid riikliku julgeoleku kaitse seadust, mida viimati muudeti 2023. aastal, et viia see paremini kooskõlla Mandri-Hiina julgeolekuseadustega.

Sellest ajast alates on teda hoitud eelvangistuses, mis võib kesta kuni kolm aastat. Au abikaasa kanti tunnistajana nimekirja ja ta pidi 31. juulil ilmuma ütluste andmiseks riigiprokuratuuri. Väidetavalt oli vahistamine seotud Taevase Rahu väljaku 1989. aasta repressiooni aastapäevaga 4. juunil seotud materjalide esitamisega USAs asuvalle rühmitusele Hiina Demokraatia Allianss, mis toetab demokraatlikku tegevust Hiinas.

Au oli 4. juuni aastapäevale eelnenud kümne päeva jooksul saanud mitu murelikku kõnet, kuid ütles meediale, et ta ei tunne survet. Nagu varasematelgi aastatel, postitas ta Facebookis taas seda ajaloolist sündmust kirjeldavaid tekste.

18. novembril teatas erihalduspiirkonna juht Sam Hou Fai, et teeb oma teise poliitilise avalduse. Ta lubas edendada majanduse mitmekesistamist, parandada valitsemise tulemuslikkust ja inimeste elatusvahendeid ning süvendada Macau integreerimist riiklikku arengusse.

Peale selle kavatseb Fai administratsioon nõuda, et kõik praegused ja tulevased avalikud teenistujad annaksid vande Macau põhiseaduse austamiseks ja erihalduspiirkonnale truuks jäämiseks. See poliitika on ette nähtud Macaud haldavate patriootide valitsemisaluse tugevdamiseks.

Portugali kohtunik Rui Carlos dos Santos Pereira Ribeiro astus alates 1. novembrist teise astme kohtu koosseisust tagasi. 12. detsembril edutas esimese astme kohus ainsa Macaus tegutseva Portugali kohtuniku Jerónimo Alberto Gonçalves Santose tööle teise astme kohtusse. Tema ametisse nimetamine jõustus 1. jaanuaril 2026.

Portugali peaminister Luís Montenegro külastas Macaud 9.–10. septembril. Peaminister teatas, et **Macau-Portugali ühiskomitee koosolek** toimub Macaus 4.–6. veebruarini 2026 ehk peaaegu seitse aastat pärast viimast istungjärku.

Portugali, Camõesi ja Portugali kogukondade päeva tähistamiseks 10. juunil toimunud vastuvõtul märkis erihalduspiirkonna juht Sam Hou Fai, et Portugali kogukond on järjepidevalt andnud märkimisväärse panuse „erinevate ettevõtete tõhusasse arengusse“ Macaus. Sam „väljendas tänu Portugali kogukonna vankumatu toetuse eest“ Macau valitsusele ja „valitsusega tehtava koostöö eest“ ja nende panuse eest Macau sotsiaal-majanduslikku arengusse.

24. septembril tabas Macaud supertaifuun Ragasa, mistõttu meteoroloogia- ja geofüüsikaamet andis välja kõrgeima taseme hoiatussignaali (10. taseme orkaanihäire), kuna keskmine tuulekiirus ületas 118 km tunnis. Ragasa oli 2025. aastal Vaikse ookeani loodeosa kõige tugevam troopiline tsüklon. Tänu tõhusale ettevalmistusele ei registreeritud linnas ühtegi surmajuhtumit ja vigastada sai ainult kaheksa inimest.

Õigused, vabadused ja võrdsed võimalused

Kesk- ja Macau valitsused esitasid 3. veebruaril 2025 ÜRO piinamisvastasele komiteele kuueaastase viivitusega oma korralise aruande. Aruanne pidi algselt valmima 2019. aastal. Macau valitsus kirjeldas üksikasjalikult oma tööd piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni järgimisel. Kuigi ÜRO piinamisvastane komitee väljendas oma viimases, 2016. aastal avaldatud lõppjäreluses muret selle pärast, et perevägivalla seadust „ei laiendatud kõigile intiimsuhtes olevatele isikutele, olenemata nende seksuaalsest sättumusest“, ei käsitletud seda probleemi Macau valitsuse viimases esildises.

5. detsembril 2025 esitas Macau kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti osalisriikide aruande lõppjärelduste järelmeetmete kohta. Vastusena lõppjäreldustes esitatud üleskutsele vaadata läbi seadus nr 2/93/M (kogunemis- ja meelevaldamisõigus), et vältida „mis tahes meelevaldset tõlgendamist, mis võib põhjendamatult piirata kogunemisvabadust“, tuletasid Macau ametiasutused meelde, et politseil „on kohustus“ tagada, et „avalike kogunemiste ja meelevalduste korraldamine toimub seaduslikul ja korrakohasel viisil, et vältida suurt mõju riiklikule julgeolekule“.

Töötajate õiguste osas kiitis täitevnõukogu 24. oktoobril heaks miinimumpalga tõstmise 2,9 % võrra 1 Macau pataaka võrra tunnis, tõstes selle praeguselt 34 Macau pataakalt (3,7 eurot) 35 Macau pataakale (3,8 eurot). Poliitika jõustub 1. jaanuaril 2026. Valitsuse hinnangul mõjutab see meede ligikaudu 18 200 inimest, kes moodustavad 4,4 % kogu tööjõust.

Kogunemisvabadus oli endiselt surve all. 1989. aastal Taevase Rahu väljakul toimunud veresauna aastapäeva tähistamiseks ei korraldatud juba neljandat aastat järjest ühtki avalikku mälestusüritust.

1. mail pidas politsei kinni mehe, kes protesteeris üksi võõrtöötajate Macaus viibimise vastu. Õiguskaitseasutused süüdistasid meest kogunemisõigust ja meelevaldusi käsitleva seaduse rikkumises. Lisaks pidi töötajate õiguste eest võitlev rühmitus Macau People Power tühistama kavandatud töörahva püha meelevalduse politsei surve tõttu. Rühmituse esimees selgitas, et ta oli aprillis esitanud ametliku taotluse protesti korraldamiseks, kuid politsei kutsus teda korduvalt arutama erandolukorra plaane selliste „kontrollimatute asjaolude“ puhuks nagu „meelevaldajad, kes kasutavad olukorda ära probleemide põhjustamiseks“. Rühmitus otsustas lõpuks avalikust tegevusest hoiduda ja esitada selle asemel erihalduspiirkonna juhile petitsioonikirja.

Ajakirjandus- ja sõnavabadus olid samuti jätkuvalt surve all. Sõltumatu meediakanal All About Macau teatas 30. oktoobril, et tema tegevus lõpetatakse pärast 20. detsembrit. Ta selgitas, et otsus tehti „põhjaliku kaalumise järel“ „suureneva surve ja ohu“ kontekstis. Oktoobris teatas valitsuse teabebüroo meediakanalile, et see on ajakirjandusseaduse (nr

7/90/M) alusel registrist kustutatud ja et see ei vasta enam „õigusaktidest tulenevatele tingimustele, mis peavad olema täidetud, et tegeleda asjakohase tegevusega“.

2025. aasta aprillis algatati kriminaaluurimine kolme All About Macau reporteri suhtes, kes soovisid osaleda seadusandliku kogu koosolekul, mis oleks tavaliselt olnud üldsusele ja ajakirjandusele avatud. Aasia Euroopa Ajakirjanike ja Kommunikatsioonispetsialistide Selts tegi avalduse, milles mõistis hukka ajakirjanikele juurdepääsu keelamise ja nende kinnipidamise. Juunis keelati kahel All About Macao ajakirjanikul taas siseneda seadusandliku kogu hoonesse, kui nad soovisid osaleda seadusandliku kogu avaliku halduse järelevalvekomitee korraldatud pressi infotunnil sellistel teemadel nagu kohalike töötajate tööhõive ja koolitus.

LGBTI+-inimeste õiguste edendamiseks oli vähe võimalusi. Kolmas Macau rahvusvaheline *queer*-filmifestival toimus 30. maist 21. juunini mitme ELi liikmesriigi konsulaadi toetusel.

II. Majanduslik areng

Macau majandus kasvas 2025. aastal kolmandat aastat järjest. Käesoleva aruande koostamise ajal kättesaadavate esialgsete andmete kohaselt **kasvas Macau SKP** 2025. aastal eelmise aastaga võrreldes 4,7 %, suurenedes 417,3 miljardi Macau pataakani (45,0 miljardit eurot)². Macau majandus ei taastunud siiski veel täielikult pandeemiaeelsele tasemele.

2025. aasta majanduskasvu toetas **turistide arvu suurenemine**. Macaud külastas aasta jooksul kokku 40,1 miljonit inimest. See tähendab eelmise aastaga võrreldes 14,7 % kasvu ja esimest korda pärast COVID-19 pandeemia lõppu ületas turistide arv pandeemiaeelse taseme (2019. aastal 39,4 miljonit). Mandri-Hiinast pärit turistid moodustasid 72,4 % Macausse saabuvatest turistidest ja Hongkongist pärit turistid 18,2 %³.

Suurimad panustajad Macau majandusse olid endiselt **hasartmängud ja nendega seotud tööstusharud**, mida suures osas toetasid turistide kulutused. 2025. aastal jätkas hasartmängutulu taastumist ja see suurenes eelmise aastaga võrreldes 9,1 %, jõudes 248,0 miljardi Macau pataakani (26,7 miljardit eurot)⁴. Vaatamata kasvule olid hasartmängutulud siiski 15,4 % väiksemad kui enne pandeemiat (2019. aastal).

Töötuse määr oli 2025. aastal 1,9 %, mis on veidi kõrgem kui 2024. aasta 1,8 %. **Inflatsioon** oli aasta jooksul madal, keskmine koondtarbijahinnaindeks tõusis 0,3 %.

2025. aasta lõpus moodustasid Macau **eelarvereservid** 667 miljardit Macau pataakat (71,9 miljardit eurot), mis on 8,2 % rohkem kui 2024. aasta lõpus. Reservid on piisavad, et katta valitsemissektori ligikaudu 7,1 aasta kulutused (põhineb valitsemissektori kulutustel 2025. aasta tasemel).

² Macau erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade <https://www.gov.mo/en/news/392652/>.

³ Macau erihalduspiirkonna valitsuse statistika- ja rahvaloendusamet

<https://www.dsec.gov.mo/en-US/>.

⁴ Konverteeritud eurodesse vahetuskursiga 1 EUR = MOP 9,28 (2025. aasta detsembri lõpu seisuga)

https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-inforeuro_en.

2024. aastal (viimane kättesaadav Macau statistika) ulatusid **välismaised otseinvesteeringud** Macaus 395 miljardi Macau pataakani (42,6 miljardit eurot), mis tähendab 4,5 % kasvu võrreldes eelmise aastaga. Suurimad välismaiste otseinvesteeringute allikad olid Hongkong ja Mandri-Hiina.

Majanduspoliitika

Erihalduspiirkonna juht Sam Hou Fai tutvustas oma 18. novembri 2025. aasta poliitilises avalduses Macau majandusprioriteete, sealhulgas i) Macau majanduse mitmekesistamise edendamine; ii) lahe suurpiirkonna arendamine ja sellesse integreerimise jätkamine; iii) Mandri-Hiina majandusarengu edasine integreerimine ja selles osalemine; iv) Hengqinis asuva Guangdongi ja Macau intensiivse koostöö piirkonna arendamise jätkamine; v) Macau rolli tugevdamine Mandri-Hiina ja portugali keelt kõnelevate riikide vahelise ühenduslülina; ning vi) Macau juhtimise parandamine. Poliitilises avalduses teatati ka algatustest ettevõtluskeskkonna parandamiseks, sealhulgas eeskirjade läbivaatamisest, menetluste ühtlustamisest ja digitaliseerimisest, osakondade ümberkorraldamisest, korruptsioonivastase töö tugevdamisest ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jätkuvast toetamisest.

Hasartmängusektoris pidid kasiinode kontsessioonäärid jätkuvalt investeerima hasartmänguga mitteseotud tegevusse, et toetada Macau majanduse mitmekesistamist. Aasta jooksul suleti satelliitkasiinod (kasiinod, mida haldavad kolmandast isikust ettevõtjad linna peamiste kontsessioonäärade litsentside alusel) vastavalt 2022. aastal vastu võetud uuele hasartmänguseadusele, mis sisaldas nõuet lõpetada satelliitkasiinode tegevus 2025. aasta detsembriks⁵. Valitsusjuht teatas poliitilises avalduses, et valitsus korraldab kasiinokontsessioonäärade tegevuse seadusjärgse läbivaatamise, sealhulgas hindab nende investeeringuid hasartmänguga mitteseotud tegevusse, et toetada Macau majanduse mitmekesistamist. Aasta jooksul esitati seadusandlikule kogule seaduseelnõu Macau reklaamieskirjade muutmiseks, sealhulgas hasartmängude reklaami rangemaks reguleerimiseks⁶.

Aasta jooksul jätkus **majanduse mitmekesistamise** edendamise peamine poliitika, mille eesmärk oli suurendada hasartmängudega mitteseotud tööstusharude osakaalu SKPs. Selle saavutamiseks tuleb arendada 1 + 4 tööstusharu (1 tähistab turismi ja vaba aja veetmist), st mitmekesistada turistide allikaid ja suunata turismikulutused ümber hasartmänguga mitteseotud tegevusse. 4 muud tööstusharu on tervishoid (keskendudes traditsioonilisele Hiina meditsiinile, sealhulgas teadus- ja arendustegevusele, tootmisele, meditsiiniteenustele ja välismaale laienemisele); finantsteenused; uus tehnoloogia; ning konverentsid ja näitused, kaubandus, kultuur ja sport. Poliitilises avalduses märkis erihalduspiirkonna juht, et mitmekesistamine on olnud oodatust aeglasem.

Tööstuse esindajate sõnul on majanduse mitmekesistamisel takistuseks **mitmekesise talendireservi puudumine** Macaus. Poliitilises avalduses teatati, et valitsuse eesmärk on meelitada Macausse rohkem tipptasemel talente, seades samal ajal jätkuvalt esikohale kohaliku tööhõive.

⁵ Macau erihalduspiirkonna valitsuse statistika- ja rahvaloendusamet <https://www.gov.mo/en/news/360247/>.

⁶ Macau erihalduspiirkonna seadusandliku kogu veebisait <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/615>.

Poliitilises avalduses esitati algatused **uue tehnoloogia ja innovatsiooni** toetamiseks. See hõlmab talentide ligimeelitamist ja toetamist ning jätkuvat rahastamist mitmesuguste teadus- ja innovatsioonikavade ning uute valitsuse vahendite kaudu tööstuse ja tehnoloogia arendamiseks. Teine eesmärk on meelitada ligi rohkem ettevõtteid välismaalt, eelkõige Hengqinis, sellistes sektorites nagu integraallülitused, biomeditsiin, digitehnoloogia ning lennundus ja kosmos. Soodustatakse teaduskoostööd Mandri-Hiina ja portugali keelt kõnelevate riikidega. Valitsus ehitab uue tehnoloogiaalase teadus- ja arendustegevuse tööstuspargi ning kavatseb koostöös Mandri-Hiinaga satelliidid orbiidile saata. Edendatakse digitaalmajandust, sealhulgas e-kaubandust ja piiriüleseid renminbi-digimakseid. Aasta jooksul sertifitseeriti Macau tehnoloogiaettevõtete sertifitseerimise programmi raames veelgi ettevõtteid. 2025. aasta novembri seisuga oli sertifitseeritud 51 ettevõtet, mis andsid valitsuse allikate kohaselt tööd 1 800 inimesele⁷.

Mis puudutab **konverentse ja näitusi**, siis 2025. aasta esimeses kolmes kvartalis toimus Macaus 1 331 ettevõtmist (koosolekud, stiimulid, konverentsid ja näitused), mis tähendab 25,7 % kasvu võrreldes eelmise aastaga ja 2019. aasta taseme ületamist⁸.

Tervishoiu valdkonnas edendab valitsus „suure tervisega“ seotud tööstusharusid, sealhulgas meditsiiniteenuseid, terviseturismi ning traditsioonilise Hiina meditsiini arendamist, tootmist ja turustamist, sealhulgas koostöös Hengqiniga,⁹ kus asub ka Guangdongi ja Macau traditsioonilise Hiina meditsiini koostöökeskus.

Finantsteenuste valdkonnas püüab Macau meelitada ligi rohkem välismaiseid fonde ja ettevõtteid (sealhulgas maksusoodustuste kaudu) ning reformida veelgi finantsteenuste õigusraamistikku. Samuti on valitsuse eesmärk arendada Macau võlakirjaturgu, sealhulgas edendada sidemeid Mandri-Hiinaga ja rahvusvaheliselt ning meelitada Mandri-Hiinast ligi rohkem emissioone (Hiina RV rahandusministeerium; Guangdongi provintsi valitsus ja Shenzhen linn emiteerisid aasta jooksul Macaus võlakirju)¹⁰. Aasta jooksul loodi otsene seos Hongkongi rahaturgude kesküksuse ja Macau väärtpaperite keskdepositooriumi vahel, et edendada kahe piirkonna võlakirjaturgude arengut¹¹. Macau sõnastas ümber ka investeerimisfondide seaduse (mis kuulutati välja 28. juulil 2025 ja jõustus 1. jaanuaril 2026),¹² et edendada õigusnormide lähendamist ja ühenduvust Macau ja välismaiste fonditurgude vahel ning meelitada ligi rohkem välismaiseid institutsioone. 2025. aasta augustis jõustus kindlustusvahenduse seadus (seadus nr 15/2024),¹³ millega muudeti kindlustussektori litsentsisüsteemi, tegevusstandardeid ja järelevalveraamistikku.

⁷ Teaduse ja tehnoloogia arengu fondi veebisait

https://www.fdict.gov.mo/en/fund_information_detail/article/mhsugm5e.html#:~:text=The%20%E2%80%9CTechnology%20Enterprise%20Certification%20Program%E2%80%9D%20has%20been,annual%20revenue%20of%20nearly%20MOP%204.3%20billion.

⁸ Macau erihalduspiirkonna valitsuse statistika- ja rahvaloendusameti pressiteade

<https://www.gov.mo/en/news/374828/>.

⁹ Hengqini majandusarengu büroo pressiteade

https://www.hengqin.gov.cn/invest-hengqin-en/hqzx/news/zcdt/content/post_3862629.html.

¹⁰ Macau rahandusameti pressiteade:

<https://www.gov.mo/en/news/363318/>

<https://www.gov.mo/en/news/366975/>

<https://www.gov.mo/en/news/367989/>.

¹¹ Hongkongi rahandusameti pressiteade

<https://www.hkma.gov.hk/eng/news-and-media/press-releases/2025/01/20250121-3/>.

¹² Macau erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade:

<https://www.gov.mo/en/news/391480/>.

¹³ Macau erihalduspiirkonna valitsuse ametlik väljaanne

<https://bo.dsaj.gov.mo/bo/i/2024/33/lei15.asp>.

Aasta jooksul kehtestas Macau uue **tsiviillennundust** reguleeriva õigusraamistiku, mille eesmärk on laiendada turulepääsu, kehtestades reisijateveoteenuste osutamiseks pakkumispõhise litsentsimise korra¹⁴ (lõpetades Macau ainukontsessiooni Air Macauga).

Keskkonnapoliitika valdkonnas teatas erihalduspiirkonna juht poliitilises avalduses tööst reovee puhastamise parandamiseks, jäätmete vähendamiseks ning kliimakatastroofide (sealhulgas üleujutuste) ennetamiseks ja leevendamiseks. Valitsus kavatseb suurendada Hiina lõunapoolsest elektrivõrgust Macausse tarnitava puhta elektri osakaalu 50 %-ni (enamik Macau elektrist imporditakse Mandri-Hiinast). Edendatakse veelgi elektrisõidukeid ja keskkonnahoidlikku ühistransporti ning avaldatakse keskkonnakaitsekava (2026–2030). 2025. aastal olid 37,8 % uutest registreeritud mootorsõidukitest elektrisõidukid¹⁵. 2025. aasta märtsis toimusid Macau rahvusvaheline keskkonnakoostöö foorum ja näitus.

Aasta jooksul jätkas valitsus **elanikele rahalise toetuse** andmist, mis hõlmas rahalisi hüvitisi jõukuse jagamise kava raames ja mitmesuguseid toetusi.

Aasta jooksul tehti taristutöid, mis hõlmasid sotsiaaleluruume ja transporditaristut. Valitsusel on kavas Macau lennujaama (koos Hengqinis asuva laienemisprojektiga) ja erihalduspiirkonna linnade raudteetransiidivõrku veelgi laiendada ning ehitada tööstuspark, turismi- ja kultuuritsoon ning Hengqini ülikoolilinnak.

Majandusintegratsioon Mandri-Hiinaga

Mandri-Hiina on Macau peamine kaubanduspartner, kelle arvele langes 2025. aastal 29,4 % Macau kogu väliskaubandusest. Mandri-Hiina oli 2024. aastal Hongkongi järel ka erihalduspiirkonna suuruselt teine välismaiste otseinvesteeringute allikas (viimased kättesaadavad andmed). Macau majandus sõltub suurel määral Mandri-Hiinast pärit külastajatest, kes reisivad erihalduspiirkonda turismi ja hasartmängude mängimise eesmärgil.

Macau on jätkuvalt võtnud sisse koha Mandri-Hiina ja **portugali keelt kõnelevate riikide** vahelise ühenduslülina turismi, kaubanduse ja investeeringute, tehnoloogia ja finantsteenuste valdkonnas.

Macau edendab ka tihedamat majandusintegratsiooni Mandri-Hiinaga, eelkõige selliste algatuste kaudu nagu **Guangdongi-Hongkongi-Macau lahe suurpiirkond** (lahe suurpiirkond) ja Hengqinis asuv Guangdongi ja Macau intensiivse koostöö piirkond.

Valitsusjuht selgitas 2025. aasta novembri poliitilises avalduses, et Macau osaleb jätkuvalt aktiivselt lahe suurpiirkonna arendamises, ühtlustab veelgi eeskirju ja mehhanisme piirkonnas, tugevdab koostööd Guangdongi ja Hongkongi ametiasutustega ning parandab taristu ühenduvust ja piiriüleseid inimvooge. Macau elanikke julgustatakse elama ja töötama lahe suurpiirkonnas, sealhulgas piiriülese halduse, sotsiaalabi- ja tervishoiuteenuste hõlbustamise kaudu. Muud eesmärgid on edendada lahe suurpiirkonna turismikaubamärki, koostööd

¹⁴ Macau erihalduspiirkonna valitsuse ametlik väljaanne

<https://bo.dsaj.gov.mo/bo/i/2025/27/lei04.asp#4>.

¹⁵ Macau erihalduspiirkonna valitsuse pressiteade:

<https://www.gov.mo/en/news/392648/>.

teadusuuringute ja tehnoloogia ning finantsteenuste valdkonnas ning talentide sertifitseerimise ja intellektuaalomandi piirkondlikku tunnustamist.

Hengqinis asuv Guangdongi ja Macau intensiivse koostöö piirkond hõlmab ligikaudu 100 km² (ligikaudu kolm korda suurem kui Macau) ning asub erihalduspiirkonnaga külgnevas Guangdongi provintsis. Piirkonda haldavad ühiselt Guangdong ja Macau ning see on lisamaa Macau majanduse mitmekesistamise toetamiseks ja sügavamaks integratsiooniks Mandri-Hiina. Tollikorraga nähakse ette Hengqini intensiivse koostöö piirkonda sisenevate Macau kaupade sooduskohtlemine (vabastades nõuetekohased kaubad Mandri-Hiina maksust). Aasta jooksul esitati Hengqini arendusplaanid¹⁶ ning Macau valitsusjuhi poliitilises avalduses rõhutati samuti, et piirkonna arendamine on peamine poliitikasuund. Prioriteetsete arendatavate majandussektorite hulka kuuluvad innovatsioon ja tehnoloogia, nutitootmine, tervishoid ja traditsiooniline Hiina meditsiin, finantsteenused ning vaba aja veetmine, koosolekud, stiimulid, konverentsid ja näitused. Poliitika hõlmab integratsiooni ja õigusnormide ühtlustamise edendamist, ettevõtluskeskkonna parandamist ning Macau ettevõtete ja elanike julgustamist Hengqinis tegutsema asumiseks.

Ametliku statistika kohaselt oli Hengqini SKP 2025. aastal 54,7 miljardit jüaani (6,7 miljardit eurot) ja piirkonnas oli 7 681 Macau rahastatud ettevõtet (detsember 2025)¹⁷ ning Hengqinis elas 23 749 Macau elanikku ja Hengqinis töötas 5 762 Macau elanikku (juuni 2025)¹⁸.

Piiriülene varahalduse ühendamise kava võimaldab nõuetele vastavatel Mandri-Hiina, Hongkongi ja Macau elanikel investeerida varahaldustoodetesse, mida pakutakse üksteise turgudel. Kavas osaleb 11 Macau panka.

Mandri-Hiina ja Macau tihedama majanduspartnerluse kokkuleppega antakse Hiina turule sisenevatele Macau kaupadele nulltariifiga juurdepääs ning Macau teenuseosutajatele eelisjuurdepääs.

III. Macau ja Mandri-Hiina vahelised suhted

Hiina Kommunistliku Partei 20. keskkomitee neljas täiskogu istungjärg toimus 20.–23. oktoobril. Kohtumisel keskenduti Hiina 15. viisaastakuplaani koostamisele, mis suunab riigi arengut aastatel 2026–2030. 28. oktoobril avaldatud Hiina Kommunistliku Partei keskkomitee soovitusel riikliku majandusliku ja sotsiaalse arengu 15. viisaastakuplaani koostamise kohta lubas partei toetada Hongkongi ja Macau pikaajalist jõukust ja stabiilsust.

23. oktoobril rõhutas Macau erihalduspiirkonna juht, et Macau „kasutab ära 15. viisaastakuplaaniga ette nähtud uusi võimalusi“. Avalduse kohaselt „süvendab valitsus oma sidemeid rahvusvahelise üldsusega, et paremini teenida riigi arengut“.

22.–23. novembril külastas Macaud delegatsioon, mis koosnes Hiina Teaduste Akadeemia presidendist, rahandus- ja majandusküsimuste keskkomisjoni büroo asedirektorist ja Hiina

¹⁶ Hengqinis asuva Guangdongi ja Macau süvendatud koostöö piirkonna üldine territoriaalne ruumiline planeerimine (2021–2035)

https://www.hengqin.gov.cn/macao_zh_hans/zwgk/zcfg/zyzc/content/post_3836370.html.

Hengqinis asuva Guangdongi ja Macau süvendatud koostöö piirkonna tööstuse arendamise kava (2025–2029)

https://www.hengqin.gov.cn/macao_zh_hans/zwgk/tzgg/gg/content/post_3810641.html.

¹⁷ Hengqini majandusarengu büroo veebisait

<https://www.hengqin.gov.cn/invest-hengqin-en/tshq/tjsj/index.html>.

¹⁸ Hengqini majandusarengu büroo pressiteade https://www.hengqin.gov.cn/macao_en/xwbb/content/post_3831188.html.

Kommunistliku Partei maaelu küsimuste keskse juhtrühma büroo asedirektorist, et arutada 15. viisaastakuplaani ja selle mõju Macaule. Delegatsioon külastas ka Hengqinis asuvat Guangdongi ja Macau intensiivse koostöö piirkonda.

Hiina Kommunistliku partei keskkomitee ja Hiina Rahvavabariigi riiginõukogu Hongkongi ja Macau tööbüroo direktor Xia Baolong külastas Macaud 8.–13. mail. See oli Xia esimene kontrollkäik Macausse pärast kohaliku omavalitsuse ametisse asumist 2024. aasta detsembris. Xia kutsus valitsust tungivalt üles realiseerima „täitevvõimu juhitava süsteemi“ eeliseid.

Xia kutsus ka Macau ja Hongkongi äriühinguid üles „edendama võitlusvaimu,“ kutsudes neid üles panustama rohkem riigi majandusarengusse ja öeldes, et „kõik peaksid huvide kahjustamise korral kindlalt kaitsma riiklike huvide põhialuseid“.

30. mail nimetas Hiina RV riiginõukogu Zhou Ji, kes oli varem Hiina Kommunistliku Partei keskkomitee juhatuse Hongkongi ja Macau tööbüroo asedirektor, Hongkongis asuva keskvalitsuse kontaktbüroo uueks direktoriks. 14. juulil nimetas Peking Zhou järeltulijaks Hongkongi ja Macau tööbüros Hiina Kommunistliku Partei keskkomitee organisatsiooniosakonna endise asedirektori Xu Qifangi.

Guangdong, Hongkong ja Macau korraldasid vastavalt 2025. aasta novembris ja detsembris 15. üleriigilised mängud ja 12. puuetega inimeste üleriigilised mängud ning üheksandat üleriigilised eriolümpiamängud. See on esimene kord, kui lahe suurpiirkond korraldas ühiselt üleriigilisi mänge.

IV. ELi ja Macau kahepoolsed suhted ja koostöö 2025. aastal

1992. aastal sõlmitud Euroopa Majandusühenduse ja Macau vahelise kaubandus- ja koostöölepingu eesmärk on tugevdada veelgi ELi ja Macau vahelisi suhteid. Leping hõlmab kaubandus-, majandus-, teadus- ja tehnoloogiakoostööd.

ELi-Macau ühiskomitee on platvorm, mille raames arutavad Macau ja EL mitme valdkonna küsimusi. Viimane **ühiskomitee koosolek** toimus 2019. aastal.

ELi esindus korraldas 2025. aastal Euroopa päeva tähistamise – teist korda pärast COVIDiga seotud reisipiirangute kaotamist. ELi Hongkongi ja Macau esinduse juhataja kohtus aasta jooksul mitmel korral Macau ametnike (sh valitsusjuhi) ning ettevõtjate ja kodanikuühiskonna sidusrühmadega.

Kolmas Macau rahvusvaheline *queer*-filmifestival toimus 30. maist 21. juunini ELi liikmesriikide peakonsulaatide ja kultuuriinstitiutide toetusel.

2025. aastal oli **EL Macau suuruselt teine kaubanduspartner** – ELi arvele langes 25,3 % Macau kogukaubandusest (Macau suuruselt esimene kaubanduspartner oli Mandri-Hiina, kelle osa oli 28,3 %).

Eurostati andmete kohaselt ulatus **ELi kahepoolne kaubavahetus Macauga** 2025. aastal 887 miljoni euron ja koosnes peamiselt ELi ekspordist Macausse (801 miljonit eurot). See eksport hõlmas peamiselt rõivaid ja riideesemeid, ehteid, nahktooteid ja luksuskaupu, toitu ja jooki ning transpordivahendeid.

Teenuskaubanduse valdkonnas eksportis EL Eurostati andmete põhjal 2024. aastal Macausse 292 miljoni euro eest teenuseid (7,7 % rohkem kui 2023. aastal). ELi teenuste import Macaust ulatus 2024. aastal 95 miljoni euroni (2023. aastaga võrreldes vähenes see 23,8 %).

Eurostati andmetel ulatusid **ELi välismaised otseinvesteeringud** Macausse 2024. aasta lõpus (viimased kättesaadavad andmed) 1,68 miljardi euroni, samal ajal kui välismaised otseinvesteeringud Macaust ELi ulatusid 1,17 miljardi euroni.